

روش های تقویت مهارت های نوشتاری
در کلاس اول ابتدایی

مؤلف

توران کمالی قره تپه

www.ketab.ir

سرشناسه	:	کابلی قره تپه، توران
عنوان و نام پدیدآورنده	:	روش های تقویت مهارت های نوشتاری در کلاس اول ابتدایی
مشخصات نشر	:	مازندران: اشرف البلاد، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۸۲ص، رقعی
۷۰۰۰ تومان	:	شابک: ۹۹-۹۹-۶۶۵۵-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیفا
موضوع	:	فارسی - رسم الخط و املا - راهنمای آموزشی (ابتدایی) - نمونه پژوهی
رده بندی کنگره	:	LB۱۵۷۷/ک۲ف۱۶ ۱۳۹۴
رده بندی دیسی	:	۳۷۲/۶۳۲۰۷
شماره کتابخانه ملی	:	۳۸۹۵۷۳۱

شابک ۹۹-۶۶۵۵-۶۰۰-۹۷-۴
ISBN 978-600-6655-99-4

انتشارات اشرف البلاد
Publication Ashraf
Albalad

نام کتاب

روش های تقویت مهارت های نوشتاری در کلاس اول ابتدایی

- ◀ نویسنده: توران کابلی قره تپه
- ◀ صفحه آرای: سید محمد چراغی
- ◀ قطع: رقعی
- ◀ تیراژ: ۱۰۰۰
- ◀ نوبت چاپ: اول ۹۴
- ◀ ناشر: انتشارات اشرف البلاد
- ◀ طرح روی جلد: مصطفی نجفی هزارجریبی
- ◀ صفحه: ۸۲

«حق چاپ محفوظ و مخصوص مولف می باشد»

قیمت : ۷۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۹
پ.ب. گفتار	۱۱
عوامل و دلایل احتمالی	۱۴
اهمیت موضوع	۱۵
عوامل مؤثر در نوشتن	۱۷
گرد آوری اطلاعات: شواهد (۱)	۲۰
تجزیه و تحلیل داده ها	۲۲
(الف) روش ترسیم مفاهیم	۲۲
(ب) نمودار چرا ؟ چرا ؟	۲۲
تعریف واژه های کلیدی	۲۴
تعریف نظری	۲۴

۲۴ تعریف عملیاتی

۲۵ راه حل های پیشنهادی

۳۴ اجرای راه حل ها

۵۳ گ. آوری اطلاعات : شواهد (۲)

۵۶ مقایسه شواهد (۱) با شواهد (۲)

۵۸ نتیجه گیری

۶۱ بیان محدودیت ها

۶۲ پیشنهادات

۶۳ منابع

۶۵ پیوست ها

چکیده

کتاب حاضر با عنوان (چگونه توانستم توانایی مهارت های نوشتاری درس فارسی را در دانش آموزان کلاس اول با استفاده از روش های فعال آموزشی بهبود بخشم) در سال جاری ۹۳-۹۲ در مدرسه شهید مهدی واقع در روستای سارو از توابع شهرستان بهشهر با فراوانی دانش آموز انجام شده است.

مسئله تحقیق، مهارت های نوشتاری دانش آموزان کلاس اول با توجه به پیشرفت مذکور آن ها بوده و با توجه به نتایج آزمون ها هدف از انجام تحقیق یافتن راه کار مناسب برای حل مسئله بوده است.

عدم پیشرفت یا پیشرفت نکردن یادگیری اثرات ناخوشایندی چه از نظر روحی و چه روانی به دانش آموزان وارد می کند دانش آموزان زیادی وجود دارند که در مهارت های نوشتن دچار مشکل هستند معمولاً معلمان و والدین با استفاده از روش های مناسب تدریس نقش مهمی در تقویت و بهبود آنان خواهند داشت.

بر این اساس با مطالعه و جمع آوری اطلاعات از ذریت مشاهده - اسناد و مدارک و مصاحبه و کشف علل احتمالی و ارائه راه کارهای پیشنهادی و نتایج حاصل از آن مسئله تأثیر روش های یادگیری و یادگیری و روش تدریس فعال را شناسایی نموده و در صدد برآدم تا با اجرای روش تدریس فعال با استفاده از امکانات موجود در مدرسه و کلاس و آموزش روش تدریس فعال به خانواده ها و با

استفاده از همکاری خانواده و ارتباط عاطفی و انسانی با دانش آموزان و تنوع فضای آموزشی پردازم.

در پایان، نتایج نشان دهنده تأثیر عمیق این اقدام در پیشرفت و بهبود مهارت نوشتاری دانش آموزان کلاس اول بوده زیرا معاونت محترم و همکاران مدرسه و خانواده ها این تغییر را احساس کرده و رضایت خود را از انجام این اقدام پژوهی ابراز می نمودند.

میدوارم این اقدام گامی مفید برای همکاران عزیزم باشد.

www.ketab.ir

مقدمه

اینجانب توران کابلی قره تپه متولد ۱۳۴۵ دارای مدرک کارشناسی آموزشی ابتدایی با ۲۳ سال سابقه کار در آموزش و پرورش ابتدایی می باشم که در سال تحصیلی ۹۲-۹۳ در دبستان شهید محمدی سارو از توابع شهرستان بهشهر در پایه اول ابتدایی مشغول به تدریس هستم.

از آن افتخار آدمیان به یکدیگر از راه شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن امکان پذیر است. آدمی برای اینکه بتواند زندگی اجتماعی خویش را بهتر نماید از آن به وسیله مؤثر استفاده می نماید علمای تعلیم و تربیت سواد را به این وسیله رسیدن به زندگانی بهتر شناخته اند سواد مجموعه ای مهارت های در خواندن، شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن، یک زبان و دانش های مورد نیاز برای زندگی در جامعه است معمولاً کودک شنیدن و گفتن را قبل از یادگیری از والدین و اطرافیان می آموزد ولی خواندن و نوشتن و مهارت در آن را باید در دوره ابتدایی و مراحل بعدی تحصیل فراگیرد.

از آنجا که نوشتن مشکل ترین فعالیت یادگیری زبان است طبیعتاً عقب افتادگی شاگردان در آن بیشتر محسوس است.

هدف اصلی کتاب فارسی اول دبستان آموزش فنون ابتدایی نوشتن و نوشتن فارسی است. دانش آموزان در پایان این کتاب باید بتوانند هر متن ساده را بخوانند و بفهمند و مطالب در قالب جمله های ساده ولی درست بنویسند. کسانی که با روش صحیح و به کمک کتاب

خواندن و نوشتن را فراگرفته باشند هرگز از خواندن و نوشتن کلمات وحشتی نخواهند داشت. (روان شناسی آموزشی خواندن، ص ۴۲)

فرآیند یادگیری در هر دوره تحصیلی به عوامل مختلف ارتباط دارد. نقش معلم، ارتباط متقابل دانش آموزان، وسایل کمک آموزشی، فضای یادگیری، توانایی های یادگیرنده، محتوای برنامه درسی، حاصلات والدین و از جمله عواملی هستند که هر کدام به گونه ای خاص، یادگیری مؤثرند. آموزش و پرورش در دوره ابتدایی فعالیتی نظام ر و هدفمند است و صاحب نظران اهداف متعددی را برای این دوره ذکر نموده اند.

مسلماً هر دوره آموزش و پرورش خود را می طلبد و برای بهبودی آن اگر ندانیم در کدام مسیر باید حرکت کنیم و برای این کار هدف های روشن و مشخص نداشته باشیم، پیشرفتی به دست نمی آید و تلاش های ارزشمندی که صورت می گیرد به موفقیت نمی رسند.

(کارنوی، ۱۹۹۷، میرزا محمدی و فریدی، ۱۳۸۴، ص ۲۴)

پیشگفتار

دبستان شهید محمدی سارو در ابتدای روستا در مجاورت کارخانه تولید شیر پاستوریزه ترسکا قرار دارد که در سال ۱۳۶۰ تأسیس شده است. متراژ کل آموزشگاه ۳۲۰۰ متر مربع و زیربنای ۳۲۰ متر مربع می باشد. درب ورودی آموزشگاه در سمت جنوب شرقی آن واقع شده است حیاط مدرسه تقریباً وسیع و به تازگی بتونه شده است و به تازگی خاک ریزی نموده اند ساختمان آموزشگاه به صورت یک طبقه هم کف بوده دارای ۵ کلاس درس اول - چهارم - پنجم - سوم - و ششم و یک آموزشگاه داخل سالن ورودی قرار دارد. در مجاورت سالن نمازخانه وجود دارد که دو کلاس درسی پیش دبستانی و دوم در داخل حیاط نمازخانه در کنار آن قرار دارد. ورود و خروج دانش آموزان از کلاس از داخل نمازخانه صورت می گیرد. مدرسه فاقد آزمایشگاه و آبدارخانه است. وسایل آزمایشگاه و آبدارخانه در داخل دفتر آمارسگاه در گوشه ای به چشم میخورد. سرویس بهداشتی آموزشگاه در حیاط مدرسه در سمت شرقی آن قرار داد که تعداد آن ۴ عدد می باشد و در کنار آن مدرسه به صورت مختلط اداره می شود به صورت ۲ عددی از آن جدا شده اند که پسر ها و دخترها از آن استفاده می کنند و تعداد شیر ابخوری ۷ عدد می باشد که در مجاورت آن قرار دارد.

کلاس مورد نظر (کلاس اول) در سمت شرقی درب ورودی سالن قرار دارد که از طرف جنوب و شرق به حیاط مدرسه و شمال و غرب به سالن مشرف می باشد. نقاشی کلاس تقریباً مناسب و دارای ۳ پنجره می باشد وسایل گرمایشی و سرمایشی نیز مناسب می باشد ۱۷ دانش آموز این کلاس به صورت ۲ ردیف ۳ تایی روی صندلی های تک نفره و میز واحد نشسته اند. تعداد پسرها ۶ نفر و دخترها ۱۱ نفر می باشند. تخته سیاه چوبی آن سمت شرق، روبه روی آن قرار دارد.

با توجه به این که بیش از ۱۵ سال در پایه اول تدریس می کنم و از مشکلات دانش آموزان کلاس اول تقریباً آگاهی زیادی دارم. در این کلاس متوجه پیشرفت کم آن ها در درس فارسی مخصوصاً تبدیل خوانداری به نوشتاری شدم. پس به این کلاس اول آگاه هستم که در دو یا سه ماه اول دانش آموزان نیازی به حمایت دارند تا پیشرفت کنند با این وجود سعی کردم از روش های تدریس مختلف، به روز و متناسب با تفاوت های فردی دانش آموزانم استفاده از بازی، شعر و غیره در تدریس استفاده نمایم. تشویق ها نیز به این مهم می افزود. اما باز هم احساس کردم که این کلاس نیاز به فعالیت بیشتری دارد. مخصوصاً زمانی که معلمان پایه چهارم، سوم، دوم وقتی در دفتر آموزشگاه از مشکلات نوشتاری کلاسشان حرف می زنند متوجه شدم

برای رسیدن به هدف مطلوب کلاس و درس نیازمند تغییر و تحولی در کلاس باشم.

وجود چنین شرایطی نشان دهنده ی وجود فاصله بین وضعیت نامطلوب موجود و وضعیت موجود بود و برداشتن چنین شکافی در جهت دستیابی به اهداف مورد نظر و رسیدن به شرایط مطلوب نیازمند تغییر و تحولی در متن و بطن شرایط کلاسی بود.

این که تغییر در کجا و به چه صورت باید انجام می پذیرفت؟
مسئله این بود که ذهن مرا مشغول کرده بود و به دنبال عوامل احتمالی این مشکل عوامل زیادی را مورد ارزیابی قرار دادم.